

Docenten in de lokale politiek 'Je kunt je lessen meerwaarde geven'

Ziet u een collega tegen de 7e maart wat gespannen rondlopen? Dan zou het best eens kunnen zijn dat hij of zij gemeenteraadslid is (of wil worden). Want het schijnt dat juist in het onderwijs veel mensen warm lopen voor de lokale politiek. Vakblad Groen Onderwijs sprak er een paar.

Het is niet moeilijk om de actievelingen te traceren, op diverse locaties door het hele land zijn ze te vinden: mensen die zich inzetten voor de lokale politiek. De CDA-ers in de meerderheid, opvallend veel fractievoorzitters en (net) vijftigplussers. Op de ene school vindt je ze weliswaar makkelijker dan op de andere, maar dat kan liggen aan het feit dat een docent het in het algemeen niet van de daken schreeuwt dat hij zich inzet voor Leefbaar Achterveld. Bijvoorbeeld. Het op veel vlakken gescheiden houden van het werk als politicus en het werk op school is iets wat men sowieso doet, blijkt tijdens de gesprekken. Aan de andere kant vindt vaak een mooie kruisbestuiving plaats. En het kan ook nog zo zijn dat de politiek je zo opslokt, dat je je onderwijscarrière ervoor beëindigt.

Heilzaam

Dat deed Albert van der Ploeg, want: "Binnen het onderwijs had ik alles al gedaan. Ik heb heel veel functies vervuld, docent veehouderij, decaan, in landelijke werkgroepen alles met heel veel plezier. Ik was toe aan iets nieuws. En als je je niet stilhoudt, rol je vanzelf de politiek in." De eigenaar van een klein melkveebedrijf is sinds 2002 CDA-wethouder in de Friese gemeente Dantumadeel met de portefeuille landbouw en ruimtelijke ordening (ro). Een portefeuille met raakvlakken met het aoc vanwege bijvoorbeeld contacten over gesubsidieerde projecten naar aanleiding van de MKZ crisis. Als politicus is hij lang betrokken geweest bij het net afgesloten, en door hemzelf nog op school gestarte, project verantwoord ethisch ondernemerschap.

Na de verkiezingen van maart hoopt hij een tweede termijn wethouder te zijn. "Als wethouder moet je eerst ook leren, de komende jaren hoop ik de vruchten hiervan te plukken." In 2004 stopte Van der Ploeg helemaal als docent op het mbo Leeuwarden (AOC Friesland). Tien jaar eerder kwam hij in de raad vanwege zijn belangstelling voor bestuurlijk werk rond de landbouwproblematiek, zoals de bestemmingsplannen buitengebied. "Als raadslid kon ik aan leerlingen laten zien dat de gemeentepolitiek van belang is voor jonge ondernemers, vanwege vergunningen enzovoort. Wanneer je als docent wat functies eraan toevoegt, kun je je lessen een meerwaarde geven en andere invalshoeken laten zien." Even buiten de deur kijken is sowieso heel heilzaam, vindt Van der Ploeg. →

7 lokale politici uit het groene onderwijs, van links naar rechts: Hans Engelvaart, Jos van Ooijen, Cees Fransooijs, Albert van der Ploeg, Marjo Frenk, Jan Kevelam en Jan Gerrits

“Het onderwijs is een platte organisatie, dat heeft z’n voors en z’n tegens. De gemeente is heel hiërarchisch, maar als je iets in werking zet, weet je zeker dat het gebeurt, terwijl in het onderwijs de planning en controle onderontwikkeld is. Daar wordt vaak de fout gemaakt dat men een datum stelt om iets in te voeren, zonder planning van wat, wanneer en wie.”

Twee petten

Onder de mensen in het groene onderwijs die in een gemeentebestuur zitten, lijken CDA-ers op het eerste gezicht de boventoon te voeren. Vanwege de binding met de landbouw die de partij van

junct-directeur van het vmbo Wellantcollege in Klaaswaal verhuist binnenkort naar Friesland, waar hij directeur wordt van de locatie in Buitenpost (AOC Friesland). Dat betekent afscheid van Oud-Beijerland en zijn functie daar als CDA raadslid, de laatste 1,5 jaar als lid van de oppositie (met 2 van de 19 zetels). Fransooijs bemoeide zich met de thema’s ruimtelijke ordening en onderwijs. Hij noemt de inrichting van nationaal landschap De Hoeksche Waard als actueel onderwerp dat hem aan het hart gaat. De dag voordat we hem spreken behandelde Fransooijs op school nog samen met collega’s een lesbrief hierover. “Wat willen jullie jongeren op het gebied van wonen, werken, recreëren?”

In de raad stond een week eerder onderwijsbegeleiding op de agenda. Ja, als je onderwijs in je portefeuille hebt kan dat wel eens botsen, zegt Fransooijs. Bijvoorbeeld als het gaat om toekenning van gelden aan het onderwijs. “Dan ben je belanghebbend en zit je met twee petten op. Dat is één keer voorgekomen. Dan neem ik niet deel aan de discussie.”

In Friesland zal hij zich straks eerst helemaal richten op zijn nieuwe functie. “Maar na mijn verhuizing houdt mijn politieke interesse natuurlijk niet op” Enne, landelijk gebied genoeg daar in het hoge noorden.

Spin in web

“Vroeger kon je als docent van een middelbare agrarische school geen PvdA-bord in de tuin zetten, nu is dat anders.” Dat zegt Jos van Ooijen, docent Milieu en ruimte mbo Boxtel (Helicon Opleidingen) en sinds vier jaar fractievoorzitter PvdA/Groenlinks, met 3 zetels van de 21 in de coalitie van Boxtel. In die hoedanigheid houdt hij zich bezig met ondermeer bestuurlijke zaken, begroting en politiek. Daarnaast doet hij bestuursrechtelijke zaken en milieuwetgeving. De PvdA-er heeft een goed contact met oud-collega Van den Oetelaar, die wethouder is namens de lokale partij Combinatie 95. Zulke contacten gebruikt hij bij het bezoek van leerlingen Milieu en ruimte aan de gemeente, bijvoorbeeld aan commissies, alsmede bij het vinden van stageplaatsen bij de gemeente. Anderzijds verricht Van Ooijen vanwege zijn politieke functie geen stagebezoeken en zorgt hij dat hij niets te maken heeft met de uitvoering van betaalde opdrachten van de gemeente aan school in de vorm van advies of inventarisaties. Bijvoorbeeld op het gebied van natuur en landschap en cultuurhistorie. Hij heeft van jongs af aan al interesse in de politiek. Zijn ambitie op school, de opleiding Milieu en ruimte een goed gezicht geven, heeft naar zijn zeggen positieve invloed op zijn raadswerk. Andersom kan hij leerlingen uit de eer-

‘Het van binnenuit meemaken is prachtig, ik snap niet dat dat niet meer mensen interesseert’

oudsher heeft? Dat laatste geldt in elk geval voor Cees Fransooijs, die al zijn ‘hele leven werkzaam is in het agrarisch onderwijs en van daaruit binding heeft met landelijk gebied’. “De agrariërs zijn de dragers van het landschap, nieuwe ontwikkelingen moet je netjes inpas- sen in het bestaande”, zegt hij. De ad-

ste hand vertellen over de gang van zaken in de politiek. Jos van Ooijens persoonlijk ambitie als politicus is vooral veel leren, zijn kennis en inzicht verbreden door midden in de besluitvorming te staan. “Het van binnenuit meemaken is prachtig. Ik snap niet dat niet meer mensen zich daarvoor interesseren.” In Boxtel zijn er meer die betrokken zijn bij de gemeentepolitiek. Een van hen is Jan Gerrits, stafmedewerker onderwijszaken en voorzitter MR Helicon Opleidingen. Hij is in Cuijk VVD partijvoorzitter (2 van de 19 zetels). Onderhoudt contacten met de leden, met provinciale en landbestuurders, is aanwezig bij fractievergaderingen en heeft de laatste verkiezingslijst samengesteld. Gerrits is al dertig jaar lid van de VVD en ‘ziet het liberalisme zitten’ vanwege de persoonlijke en economische vrijheid. Zijn persoonlijke motivatie voor dit politieke werk is toch wel de invloed op welke richting de partij opgaat. Daarbij zit hij graag in een netwerk, dat hij ook voor z’n werk inzet. “Zo heb ik werkbezoeken geregeld van landelijke VVD-ers naar Helicon. Bijvoorbeeld vorig jaar kwam Mark Rutte naar bedrijfsopleidingen.” Gerrits denkt dat die kruisbestuiving in het algemeen geldt voor mensen die in politiek zitten: daar heeft de werkgever altijd wat aan. De raakvlakken tussen onderwijs en politiek? “Als MR-voorzitter merk ik dat de

processen in een medezeggenschapsraad overeenkomsten vertonen met de politiek: kijken wat haalbaar is, het procesmatige en compromissen sluiten.”

Bredere kijk

Een andere trouwe liberaal die zijn visie wil uitdragen is Jan Kevelam. De mbo-docent veehouderij Almelo (AOC Oost)

“Vroeger kon je als docent van een middelbare agrarische school geen PvdA-bord in de tuin zetten, nu is dat anders.”

noemt als een hem aansprekend voorbeeld van iets wat de VVD wil, het snijden in de regelgeving. “Dat zie je nu landelijk en dat willen wij op gemeentelijk niveau ook doorvoeren. Dus minder bureaucratie.” Met het handhaven van 3 van de 25 zetels hoopt de fractievoorzitter/ partijleider/ raadslid van oppositiepartij VVD in de ‘SGP-gemeente’ Rijsen-Holten zaken te bereiken in de gemeente. Kevelam zit sinds 1988 in de

raad, als “enige fractiegenoot die overdag vanwege zijn werk niets kan doen.” Hij houdt zich bezig met algemeen bestuurlijke zaken en ruimtelijke ordening. Als vakdocent in de sector veehouderij heeft hij contacten met die sector en met de jeugd. “Die contacten, dat je in de maatschappij staat, zijn van belang als je in de politiek zit,” zegt hij. “En de kennis van ruimtelijke ordening en van wet- en regelgeving die ik op gemeentelijk niveau opdoe, kan ik als docent gebruiken.” De bredere kijk die je krijgt door de politieke activiteiten, doet je als docent goed, is de mening van Kevelam.

Invloed uitoefenen

Zijn er ook nog politiek actieve vrouwen te vinden? Ja, Marjo Frenk. Zij is links, jong (vergeleken met anderen die we spreken) en roert zich als politica in een grote stad, Tilburg. De docent Onderwijskunde en projectleider Opleidingschool aan Stoas Hogeschool Den Bosch is sinds september 2000 fractievoorzitter van Groenlinks (4 zetels van 39). Haar reden om politiek actief te zijn: “Op een andere manier met stad bezig zijn, weten wat er speelt en proberen invloed uit te oefenen.” Frenks ambities zijn vooral inhoudelijk: zij wil dat de inrichting van de stad ‘naar menselijke maat’ gebeurt. “Op de toekomst gericht, maar met de mensen erbij betrokken.” Dat doet ze als lid van de raadscommissie →

sies economie, fysiek (ro, volkshuisvesting en milieu) en modern bestuur. “Ik ben gegroeid in de ro-thema’s en volkshuisvesting en vindt ze ontzettend interessant.”
Waarom Groenlinks? “Vanwege de visie

‘Wat in de gemeente in gang wordt gezet gebeurt ook’

over samenleven, de ‘rode’ kant, en het is de enige partij met een echte visie op zaken als milieu, energie en groen.”
Voor Frenk zijn haar baan bij Stoas en haar politieke werk gescheiden werelden, en dat houdt ze zeer bewust zo.
“Ik loop er niet mee te koop dat ik in de raad zit en ga zeker geen zieltjes winnen voor Groenlinks.” Ze bespreekt met studenten wel eens zaken die spelen in de ro, maar dat loopt meer toevallig. En met

collega’s gaat het aan de koffietafel ook wel eens over gemeentepolitiek. Toch is er een raakvlak. En dat is haar doel om samen met mensen dingen te bereiken.

Gebakje

Tot slot nog een CDA-man over de combinatie onderwijswerk en politiek bedrijven. Net als de meeste anderen noemt Hans Engelvaart de verrijking van het politieke werk en het brede gezichtsveld dat je erdoor krijgt.

“Het versterkt elkaar.” Hij heeft een recent voorbeeld. “Tijdens een les MCK ging het over democratie, dat zei m’n BBL-leerlingen niks. Geen interesse. Toen heb ik in de raadszaal een rollenspel over windmolens gehouden. Iets waar de vader van een van de jongens net mee bezig was. De burgemeester en een wethouder hielden een praatje en ik heb er een opdracht bij gemaakt.” Toen de docent op het Groenhorst College Emmeloord achteraf splenderwijs keek

wat ze nog wisten, bleek dat nog heel veel te zijn. Dat vindt hij mooie dingen. Naast docent is Engelvaart Aequor-bedrijfsadviseur en sinds acht jaar gemeenteraadslid in Dronten. Als lijsttrekker en fractievoorzitter van het CDA (7 van de 25 zetels) heeft-ie het druk. De agrarische sector helpen, is een belangrijke drijfveer. Omdat hij voor zijn werk bijna dagelijks op pad is en veel contacten heeft in het grote agrarische gebied rond Dronten en Emmeloord, weet het raadslid wat op het boerenbedrijf speelt. Heel soms is de combinatie wel eens lastig. Bijvoorbeeld toen hij bij een loonbedrijf een afspraak had in verband met de erkenning als leerbedrijf. Men zat klaar met koffie en gebak, omdat men dacht dat Engelvaart kwam als gemeenteraadslid in verband met een wijziging in het bestemmingsplan. “Het gebakje heb ik wel opgegeven, maar het is dus van belang om duidelijk aangeven waarvoor je komt.” □